

Konstitutionsutskottet

Ink 2006 -10- 16

Dnr 050-168-2006/07

Stockholm 2006-10-11

Begäran hos konstitutionsutskottet om granskning av statsminister Fredrik Reinfeldts förordnande av övriga statsråd

Riksdagens konstitutionsutskott bör granska hur statsministern förvaltat det förtroende en knapp majoritet i Riksdagen gett honom i uppdraget att bilda ny regering. Redan efter någon dag började minst sagt häpnadsväckande uppgifter kring hur rekryteringsprocessen av ministrar gått till dyka upp, inte minst från statsråden själva. Så har flera av de tillträdande statsråden gjort sig skyldiga till brottsliga handlingar, handlingar som de visar ringa eller liten ånger inför och som de har uppseendeväckande bortförklaringar kring. Några av dem var kända av statsministern innan tidpunkten för deras förordnande startade, andra har blivit kända efteråt.

Alla ministrar tycks inte ha varit medvetna om vilket ansvar de fått genom sin utnämning. När det nytillträdde statsrådet med ansvar för kultur- och idrottsfrågor fick frågan av massmedia hur hon avsåg att arbeta med idrottsfrågor blev hon svaret skyldig. Inte för att hon inte hunnit tänka genom frågan utan för att hon helt enkelt inte var informerad om att hon som stadsråd även hade ansvaret för dessa frågor.

Den formella bakgrunden till hur statsråd, förutom statsministern utses är följande. Statsministern utses av Riksdagen vilket finns beskrivet i regeringsformens 6 kap. Enligt regeringsformens 6 kap 4§ är det statsministern som ensam utser övriga statsråd. Statsråden ansvarar dock i sin tjänsteutövning inför hela Riksdagen vilket också finns beskrivet i regeringsformen (t ex 12 kap 1§). Enligt förordningen (1975:1) om protokoll och expeditioner i regeringsärenden m.m. ska särskilt protokoll föras när statsministern förordnar statsråd (9§).

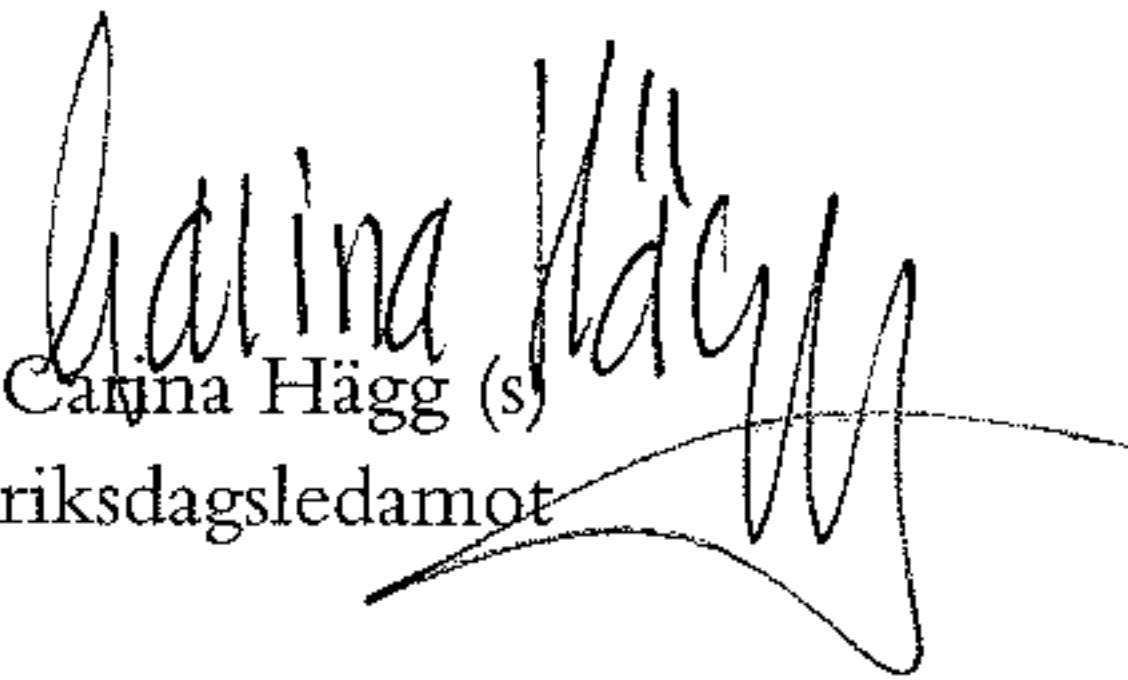
Eftersom det på detta sätt finns stadfäst att utseendet av statsråd är en form av regeringsärende där statsministern själv äger processen och beslutet, men där det ska protokollföras måste man då också fundera kring hur detta står i förhållande till grundlagens krav på att regeringsärenden ska vara beredda (RF 7 kap. 1-2§§). I inledningen till den av riksdagen utgivna boken "Sveriges grundlagar och riksdagsordningen-2003" står på sidan 28

"Det kan sägas att alla frågor som anses kräva ett ställningstagande från någon i regeringskretsen skall behandlas som regeringsärenden"

Förordnandet av statsråd bör enligt denna uppfattning alltså betraktas som regeringsärenden med krav på beredning. Att detta inte låter sig praktiskt göra på samma sätt som andra regeringsärenden är självklart. Men om detta faller under ett beredningstvång bör ju någon form av inhämtande av upplysningar ske. Vilka

uppgifter har statsministern hämtat in och på vilket sätt har statsministern i övrigt försäkrat sig om tillräckliga upplysningar och kunskaper kring olika statsråds kandidater innan förordnanden skett?

Jag vill att konstitutionsutskottet granskar dels om statsministerns beslut om att förordna statsråd kan anses falla under beredningstvånget i Regeringsformen dels i vilken omfattning och i vilka former statsministerns förordnande av statsråd beretts.

Carina Hägg (s)
riksdagsledamot